

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Językoznawstwo fennistyczne		8.0.14150	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	język, kultura i społeczeństwo Finlandii
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Katarzyna Wojan, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie prezentacji;	
Liczba godzin		5 godzin - czytanie materiałów;	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		5 godzin - przygotowanie dyskusji.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru)		polski	
- obowiązkowy			
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Rozwiązywanie zadań		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		uczestnictwa i aktywności w wykładach i ćwiczeniach (30%),	
		ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone (konkretne) działania, przygotowania pisemnej pracy / lub prezentacji ustnej (w grupie 3- lub 4-osobowej) (40%), aktywnego udziału w zajęciach, udziału w dyskusjach i pracy w grupie (30%).	
		Ocena końcowa jest średnią ocen cząstkowych wystawionych przez prowadzącego za: czynny udział w zajęciach, kolokwium, pisemną pracę / ustną prezentację projektu.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	prezentacja lub praca pisemna	kolokwium	dyskusja	praca w grupach
Wiedza				
K_W01		+	+	
K_W02	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U01			+	
K_U02	+			
K_U04				+
Kompetencje społeczne				
K_K01			+	
K_K04	+		+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybów specjalności: *Język i społeczeństwo Finlandii*

B. Wymagania wstępne

nie ma

Cele kształcenia

Celem zajęć jest przekazanie w sposób uporządkowany podstawowej wiedzy o miejscu i znaczeniu fennistyki w systemie nauk, jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej, zapoznanie z elementarną terminologią językoznawczą, przedstawienie specyfiki języka fińskiego jako systemu na tle języków ugrofińskich, przedstawienie klasyfikacji genetycznej uralskiej rodziny językowej. Przekazanie najnowszej wiedzy z zakresu polsko-fińskich kontaktów językowo-kulturowych. Prezentacja leksykografii polsko-fińskiej oraz fińskiej.

Treści programowe

Przedmiot badań fennistyki. Związki fennistyki z innymi dyscyplinami. Języka fiński jako przedmiot akademicki w Polsce. Praojczyzna Ugrofinów. Najnowsze badania w dziedzinie genetyki lingwistycznej. Języki ugrofińskie i ich klasyfikowanie. Pochodzenie języka fińskiego. Problemy typologii języków ugrofińskich. Cechy uralskie fińszczyzny. Język fiński i jego odmiany. Fińskie języki migrantów. Fińskie języki migowe. Fińskie języki krajowe. Fińskie języki skonstruowane, język uproszczony selkokieli i jego rola w glottodaktyce. Bilingwizm w Finlandii. Dyglosja i triglosja języka fińskiego. Dialekty fińskie. Kontakty językowe fińszczyzny. Zapożyczenia językowe. Kontakty językowo-kulturowe polsko-fińskie. Sławizmy w języku fińskim. Fennizmy w języku polskim. Homonimika polsko-fińska. Leksykografia fińska. Leksykografia polsko-fińska.

Wykaz literatury

Prowadzący każdorazowo dokonuje wyboru lektur z listy

Literatura podstawowa:

- Hajdú P., Narody i języki uralskie, przeł. J. Jastrzębska-Helder, Warszawa 1971.
- Häkkinen K., Kielitieteen perusteet, Helsinki 1994.
- Hovdhaugen E., Karlsson F., Hendriksen C., Sigurd B., The History of Linguistics in the Nordic Countries, Helsinki 2000.
- Karlsson F., Yleinen kielitiede, Helsinki 2008.
- Kieli ja identiteetti. Verkko oppimateriaalit, Helsinki 2006.
- Kudzinowski Cz., Zagadnienia pokrewieństwa języków indoeuropejskich i ugrofińskich, „Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, 1 (43) za lata 1952–1954, s. 47–51.
- Kudzinowski Cz., Fińsko-słowiańskie stosunki językowe [w:] Słownik starożytności słowiańskich. Encyklopedyczny zarys kultury Słowian od czasów najdawniejszych do schyłku wieku XII, red. W. Kowalenko, G. Labuda, T. Lehr-Splawiński, Wrocław 1964, s. 58–60.
- Laalo K., Säkeistä patoihin. Suomen kielen monitulkintaiset sananmuodot, Vaasa 1990.
- Laakso J., Uralilaiset kansat. Tietoa suomen sukukielistä ja niiden puhujista, Juva 1991.
- Laakso J., Karhunkieli. Pyyhkäisyjä suomalais-ugrialaisten kielten tutkimukseen, Helsinki 1999.
- Majewicz A.F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989.
- Marcantonio A., The Uralic language family. Facts, Myths and statistics, Oxford - Boston 2002.
- Ojutkangas K., Larjavaara M., Miestamo M., Ylikoski J., Johdatus kielitieteeseen, Helsinki 2009.
- The World Atlas of Language Structures, red. M. Haspelmath, M. Dryer, D. Gil, B. Comrie, Oxford 2005.
- Wiik K., Suomalaisten juuret, Atena, Jyväskylä 2004.
- Wiik K., Where Did European Men Come From?, "Journal of Genetic Genealogy" 2008, Vol. 4, pp. 35-85.
- Wojan K., Wstęp do badań wieloznaczności leksemów w ujęciu kontrastywnym, Gdańsk 2010.
- Wojan K., Przypadkowe i nieprzypadkowe wędrówki leksemów, Gdańsk 2010.

19. Wojan K., Polsko-fiński tezaurus tematyczny. Cz. 1: Ziemia i Kosmos, Gdańsk 2012.
20. Wojan K., Język fiński w teorii i praktyce, Gdańsk 2016.
21. Wojan K., Geneza homonimii języka etnicznego, [w:] Język trzeciego tysiąclecia II, t. 1: Nowe oblicza komunikacji we współczesnej polszczyźnie, red. G. Szpila, seria Język a komunikacja, Kraków 2002, s. 103–110.
22. Wojan K., The Lexical Homonymy of the Finnish Language, [w:] Grammatika és kontextus: új szempontok az uráli nyelvek kutatásában. Kielioppi ja konteksti: uusia näkökulmia uralilaisten kielten tutkimukseen. Grammatika ja kontekst: uued vaatenurgad uurali keelte uurimises. Grammar and Context: New Approaches to the Uralic Languages, eds. M. Csepregi Márta & V. Masonen. Urálistikai Tanulmányok 17. Budapest 2007, pp. 348–358.
23. Wojan K., Polska fennistyka. Bibliografia dorobku. Wybór z lat 1824–2021, Gdańsk 2021.
24. Słowniki przekładowe i języka fińskiego

Literatura uzupełniająca:

1. Ennen, muinoin. Miten menneisyyttäme tutkitaan, toim. R. Grünthal, Helsinki 2002, s. 102–116.
2. Pohjan Poluilla. Suomalaisten juuret nykytutkimuksen mukaan, toim. P. Fogelberg, Helsinki 1999.
3. Sommer Ł., Mowa ojców potrzebna od zaraz. Fińskie spory o język narodowy w pierwszej połowie XIX wieku, Warszawa 2009.
4. Stachowski M., Teoria nostratyczna i szkoła moskiewska, „LingVaria” 2001, No VI, s. 241–274.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W01 K_U01, K_U02, K_U04 K_K01, K_K04</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W01 Student</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna fakty, teorie i metody z zakresu językoznawstwa fennistycznego (K_W01), - zna i rozumie podstawową terminologię specjalistyczną oraz ma uporządkowaną wiedzę w zakresie struktury języka fińskiego, typologii i klasyfikacji języków (K_W01), - posiada podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju języka fińskiego oraz najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie nauki o tym języku (K_W01),
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U02, K_U04 Student</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zdobywać, selekcjonować i analizować i utrwać wiedzę z wykorzystaniem wskazanych źródeł (K_U01), - umie samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę z zakresu językoznawstwa fennistycznego, korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U02), - posiada umiejętność przygotowania wystąpienia ustnego na tematy szczegółowe z zastosowaniem terminologii językoznawczej (K_U04).
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K04 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość zakresu swojej wiedzy z zakresu językoznawstwa fennistycznego oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji (K_K01), - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania (K_K04),
<p>Kontakt</p> <p>katarzyna.wojan@ug.gda.pl</p>	